

REMISSYTTRANDE
2017-06-22

Vårt dnr: 17/00938

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Ert dnr: Fi2017/01056/BAS

fi.registrator@regeringskansliet

Finansiering av infrastruktur med privat kapital?(SOU 2017:13)

Bakgrund

Kommuninvest ekonomisk förening, vars medlemmar består av 288 kommuner, landsting och regioner har inbjudits att lämna synpunkter på kommitténs betänkande Finansiering av infrastruktur med privat kapital? (SOU 2017:13).

Kommuninvest ekonomisk förening (Kommuninvest) konstaterar inledningsvis att utredningens direktiv är att redogöra för hur privat kapital kan involveras i finansieringen av statlig transportinfrastruktur. Utifrån denna övergripande inriktning har kommittén avgränsat sitt uppdrag till att avse investeringar i statliga vägar och järnvägar.

Innebörden av avgränsningarna är att den utlåning för välfärdsinvesteringar till kommunsektorn som Kommuninvest står för inte omfattas av utredningens överväganden. Vi vill ändå lämna några synpunkter.

Kommuninvest anser att kommittén har gjort flera viktiga klargöranden kring privat kapital i investeringar i statlig infrastruktur, eller s.k. OPS-lösningar, vilka borde vara styrande för hur frågan hanteras i framtiden:

- Samhällsnyttan, dvs. samhällsekonomiska kalkyler och politiska överväganden ska vara avgörande för prioriteringarna av infrastrukturinvesteringar, inte finansieringsformen.
- Privat finansiering, i form av OPS innebär inte att någon annan än skattebetalarna i slutändan betalar notan.
- OPS innebär, liksom lånefinansiering via interna lån i Riksgälden, att institutionerna i budgetprocessen försvagas genom att utgiftstakets styrande effekt minskar.
- Privat finansiering är alltid dyrare än statlig finansiering beroende på högre upplåningskostnader för en privat aktör samt avkastningskrav på eget kapital. Hur mycket dyrare beror på hur mycket dyrare upplåningen är och nivån på avkastningen på eget kapital.
- OPS-lösningar kräver en hög kompetens hos beställaren staten. Denna kompetens finns inte idag och behöver byggas upp om OPS ska användas.

Kommuninvest i Sverige AB (publ). Org nr: 556281-4409. Styrelsens säte: Örebro

Kommuninvest Ekonomisk förening. Org nr: 716453-2074. Styrelsens säte: Örebro

Kommuninvest Fastighets AB. Org nr: 556464-5629. Styrelsens säte: Örebro

- Internationellt finns flera erfarenheter av OPS-lösningar, men de potentiella effektivitetsvinsterna har inte belagts vetenskapligt och systematiskt i empiriska studier.

Den sammantagna bilden som utredningen ger är att OPS alltid är dyrare, att OPS kräver ny kompetens som inte finns i Sverige idag och därtill att OPS försvagar institutionerna i budgetprocessen. Samtidigt pekar utredningen på vissa positiva erfarenheter som Sverige kan lära av från Norge och Nederländerna.

Ovanstående innebär inte att staten för all framtid ska avhålla sig från OPS-lösningar eller andra sätt att uppnå konkurrens och effektivitet i statliga infrastrukturprojekt. Tvärtom så finns all anledning att fortsatt studera hittillsvarande och kommande nationella och internationella erfarenheter av hur anbudsförfaranden ska läggas upp och hur organisationen bör vara utformad i infrastrukturprojekt för att få bästa möjliga effektivitet till lägsta möjliga kostnad.

En fråga som är viktig för kommunsektorn är den komunal medfinansieringen av statlig trafikinfrastruktur. Väl fungerande infrastruktur och kommunikationer är angeläget för såväl stat som kommun, landsting och regioner. Därför är det angeläget att medfinansiering finns med som en möjlighet, men det bör aldrig vara ett krav från statens sida att en enskild kommun eller en grupp av kommuner ställer upp och finansierar det som i grunden är ett statligt åtagande och som därmed ligger utanför kommunernas, landstingens eller regionernas befogenheter.

Kommunal medfinansiering sker normalt med räntefria lån men skulle även kunna ske genom avgifter. Vi vill redan nu peka på att det är angeläget att kommittén i sitt kommande arbete analyserar möjligheterna till medfinansiering genom avgifter.

Kommuninvest ser fram emot kommitténs huvudbetänkande som i större utsträckning kommer att beröra kommunsektorn och därmed Kommuninvest.

KOMMUNINVEST EKONOMISK FÖRENING

Göran Färm
Styrelsens ordförande

Tomas Werngren
Verkställande direktör